

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologiczne podstawy wychowania i nauczania dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej
Nazwa w j. ang.	Psychological foundations of upbringing and teaching for primary and secondary schools

Koordinator	dr Dariusz Hybś	Zespół dydaktyczny: dr Dariusz Hybś
-------------	------------------------	--

Punktacja ECTS*	2
-----------------	----------

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kształcenia jest zapoznanie uczestników kursu z wiedzą obejmującą problematykę psychologicznych podstaw wychowania i nauczania dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii, wychowania i nauczania. Omówienie psychospołecznej charakterystyki nastolatków. Uświadomienie ważności zasad komunikacji z uczniem. Scharakteryzowanie zachowań trudnych i zaburzeń zachowania. Wyjaśnienie wartości w kontekście komfortu psychicznego i fizycznego życia, rozwoju uczniów i poczucia przynależności. Zapoznanie z cyfrowymi zagrożeniami dzieci i młodzieży.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu podstaw psychologii.
Umiejętności	Student potrafi zaobserwować procesy rozwojowe uczniów.
Kursy	Student dysponuje zasobem wiadomości z przedmiotów wprowadzających.

Efekty uczenia się:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01, Student zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;</p>	K1_W01
	<p>W02, Zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa i adolescencji: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;</p>	K1_W02
	<p>W03, Zna i rozumie teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;</p>	K1_W03
	<p>W04, Zna i rozumie proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;</p>	K1_W04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Student potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów;	K1_U01
	U02, Potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;	K1_U02
	U05, Umie rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;	K1_U05
	U06, Umie identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań;	K1_U06
	U09, Potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów;	K1_U09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K02, Student potrafi odpowiednio wykorzystać zdobytą wiedzę psychologiczną do analizy zaistniałych zdarzeń pedagogicznych;	K1_K02
	K03, Potrafi okazywać empatię uczniom oraz zapewnić im wsparcie i pomoc;	K1_K03
	K04, Umie profesjonalnie rozwiązywać konflikty w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;	K1_K04
	K08, Potrafi twórczo poszukiwać najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	K1_K08

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	5			10							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady:

– prezentacja Power Point, dyskusja podczas zajęć;

Ćwiczenia:

- Zajęcia prowadzone są w grupie konserwatorijnej. Studenci wykonują samodzielne projekty, które omawiane są na forum grupy.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x					x		x			x		
W02	x					x		x			x		
W03	x					x		x			x		
W04	x					x		x			x		
U01	x					x		x			x		
U02	x					x		x			x		
U05	x					x		x			x		
U06	x					x		x			x		
U09	x					x		x			x		
K02	x					x		x			x		
K03	x					x		x			x		
K04	x					x		x			x		
K08	x					x		x			x		

Kryteria oceny	Obecność na wykładach. Aktywność na zajęciach.
----------------	---

Uwagi	Indywidualny program studiów – warunki zaliczenia ustalane indywidualnie z prowadzącym zajęcia po przedstawieniu zgody na indywidualny tok studiów.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>I. Podstawowe pojęcia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Psychologia 2) Formy wychowania 3) Nauczanie <p>II. Psychospołeczna charakterystyka nastolatków</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Konflikty młodego pokolenia 2) Tożsamość 3) Wypalenie zawodowe nauczyciela <p>III. Zasady komunikacji z uczniem</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dialog i efektywna komunikacja 2) Zasady komunikacji 3) Prowokacyjne zachowania 4) Komunikacja werbalna i niewerbalna 5) Bariery komunikacyjne 6) Umiejętne nawiązywanie kontaktu 7) Umiejętność słuchania <p>IV. Zachowania trudne i zaburzenia zachowań</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Przyczyny zachowań trudnych 2) Zaburzenia zachowań 	
--	--

V. Wartości

- 1) Środowiska społeczne
- 2) Wartości moralne

VI. Cyfrowe zagrożenia dzieci i młodzieży

- 1) Szkodliwe treści w Internecie
- 2) Patotreści
- 3) Cyberbullying
- 4) Uzależnienie od mediów społecznościowych
- 5) Lajki i komentarze w Internecie

Wykaz literatury podstawowej

- 1) Bednarek D., Bednarek H., *Psychologia edukacyjna*, Warszawa 2023.
- 2) Karasowska A., *Jak budować porozumienie i współpracę w szkole? Profilaktyka na co dzień*, Warszawa 2009.
- 3) Karasowska A., *Jak wychowywać i uczyć dzieci z zaburzeniami zachowania Profilaktyka na co dzień*, Warszawa 2009.
- 4) Koźmińska I., Olszewska E., *Z dzieckiem w świat wartości*, Warszawa 2018.
- 5) Petlak E., Fenyvesiova L., *Przyjazna szkoła*, Kraków 2012.
- 6) Sakowska M., Sikora J., Żwirblińska A., *Obyś cudze dzieci wychowywał Jak sobie radzić z problemami wychowawczymi w gimnazjum (i nie tylko)*, Kielce 2003.
- 7) Jankowiak B., *Zachowania ryzykowne współczesnej młodzieży*, Poznań 2017.
- 8) Zimbardo P., Gerrig Richard, *Psychologia i życie*, Warszawa 2008.

Wykaz literatury uzupełniającej

- 1) Deptuła M., *Profilaktyka w grupach ryzyka Diagnoza część 1*, Warszawa 2009.
- 2) Deptuła M., *Profilaktyka w grupach ryzyka Działania część 2*, Warszawa 2010.
- 3) Dhawan E., *Cyfrowa mowa ciała Jak skutecznie komunikować się w cyfrowym świecie*, Kraków 2022.
- 4) Farnicka M., Liberska H., Niewiedział D., *Psychologia agresji*, Warszawa 2016.
- 5) Gwiazdowska-Stańczak S., *Jak zaangażować uczniów w naukę i zbudować dobry klimat w szkole Poradnik dla nauczycieli*, Warszawa 2022.
- 6) Karasowska A., *Metoda budowania strategii w pracy z dzieckiem i klasą*, Warszawa 2009.
- 7) Miner J., *Smartfonowe dzieciaki Dla rodziców, których dzieci wychowują się w świecie smartfonów*, Oświęcim 2020.
- 8) Radwańska A., Sołtys A., *Godziny wychowawcze z nastolatkami Scenariusze zajęć*, Warszawa 2020.
- 9) Zubrzycka E., *Tajemnice pod lupą O czym młodzież mówi, a NIE powinna O czym młodzież NIE mówi, a powinna*, Gdańsk 2018.
- 10) Wieczorek-Stachowicz M., *Nastolatki i alkohol Strategie profilaktyczne w szkole*, Warszawa 2007.
- 11) Publikacje Ośrodka Rozwoju Edukacji z serii „One są wśród nas” Rządowy Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.
- 12) Pakiet edukacyjny dla rodziców i opiekunów, *Gdy nastolatkwowie sięgają po alkohol*, Fundacja Poza Schematami, Warszawa 2020.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	5
	Konwersatorium (ćwiczenia)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		30
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2